

Wydanie tymczasowe

**POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (druga izba)**

(1)

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem – Artykuł 355 ust. 3 TFUE – Status Gibraltaru – Artykuł 49 TFUE – Artykuł 63 TFUE – Swoboda przedsiębiorczości – Swobodny przepływ kapitału – Sytuacja o charakterze wyjącznie wewnętrznym

W sprawie C-192/16

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [sąd wyższej instancji (izba podatkowa i kanclerska), Zjednoczone Królestwo] postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 6 kwietnia 2016 r., w postępowaniu:

**Stephen Fisher.**

**Anne Fisher,**

**Peter Fisher**

przeciwko

**Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,**

przy udziale:

**Her Majesty's Government of Gibraltar,**

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: M. Ilešić (sprawozdawca), prezes izby, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal i E. Jarašinas, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu S. Fishera, A. Fisher i P. Fishera przez R. Mullana i H. Brown, barristers, oraz doradczyń S. Bedford, ,
- w imieniu Her Majesty's Government of Gibraltar przez M. Llamasa, QC,
- w imieniu rządu Zjednoczonego Królestwa przez D. Robertsona i S. Simmons, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez D. Ewarta, QC, i O. Jonesa, barrister,

- w imieniu rządu belgijskiego przez L. Van den Broeck oraz M. Jacobs, działające w charakterze pełnomocników, wspierane przez P. Vlaemmincka i R. Verbekego, advocaten,
  - w imieniu rządu hiszpańskiego przez M.A. Sampola Pucurulla oraz A. Rubia Gonzáleza, działających w charakterze pełnomocników,
  - w imieniu Komisji Europejskiej przez R. Lyala i J. Samnaddę, działających w charakterze pełnomocników,
- postawiwszy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem, zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,
- wydaje następujące

## **Postanowienie**

- 1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 355 ust. 3 TFUE oraz art. 49 i 63 TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Stephenem Fisherem, Anne Fisher oraz Peterem Fisherem a Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (organem podatkowym i celnym Zjednoczonego Królestwa) w przedmiocie decyzji organu podatkowo-celnego określającej wysokość zobowiązań podatkowego skarżących za okres 2000–2008.

## **Ramy prawne**

### *Prawo międzynarodowe*

- 3 Rozdział XI Karty Narodów Zjednoczonych, podpisanej w San Francisco w dniu 26 czerwca 1945 r., zatytułowany „Deklaracja w sprawie obszarów nierzadających się samodzielnie”, zawiera art. 73, który stanowi:

„Członkowie Organizacji Narodów Zjednoczonych, ponoszący lub biorący na siebie odpowiedzialność za administrację obszarów, których ludność jeszcze nie osiągnęła pełnego samostanowienia, uznają zasadę, że interesy ludności tych obszarów stoją na pierwszym miejscu, i jako taki te postanowienia przyjmują obowiązek popierania w najwyższym stopniu dobrobytu ludności tych obszarów w ramach systemu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, ustalonego przez niniejszą kartę [...]”.

### *Status Gibraltaru*

- 4 Gibraltar jest kolonią Korony Brytyjskiej. Nie wchodzi on w skład Zjednoczonego Królestwa.
- 5 W prawie międzynarodowym Gibraltar znajduje się na liście terytoriów nierzadających się samodzielnie w rozumieniu art. 73 Karty Narodów Zjednoczonych.
- 6 Zgodnie z prawem Unii Gibraltar stanowi terytorium europejskie, za którego stosunki zewnętrzne w rozumieniu art. 355 ust. 3 TFUE odpowiada państwo członkowskie i w stosunku do którego znajdują zastosowanie postanowienia traktatów. Akt dotyczący warunków przystąpienia Królestwa Danii, Irlandii i Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej i zmian traktatów (Dz.U. 1972, L 73, s. 14; zwany dalej „aktem przystąpienia z 1972 r.”) stanowi jednak, że niektóre części traktatu nie mają zastosowania do Gibraltaru.
- 7 Artykuł 28 aktu przystąpienia z 1972 r. stanowi:

„Akty instytucji Wspólnoty dotyczące produktów wskazanych w załączniku II do traktatu EWG i produktów podlegających w przypadku importu do Wspólnoty szczególnym zasadom wynikającym z realizacji wspólnej polityki rolnej, jak również akty dotyczące harmonizacji przepisów państw członkowskich w kwestii podatków obrotowych nie mają zastosowania do Gibraltaru, chyba że Rada, na wniosek Komisji, jednogłośnie zdecyduje inaczej”.

8 Zgodnie z art. 29 aktu przystąpienia z 1972 r. w związku z pkt 4 części I w załączniku I do tego aktu terytorium Gibraltaru jest wyłączone z obszaru celnego Unii.

### **Postępowanie główne i pytania prejudycjalne**

9 W okresie wystąpienia okoliczności stanu faktycznego, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie główne, małżonkowie Stephen i Anne Fisher zamieszkiwali w Zjednoczonym Królestwie, w którym to państwie, wraz z dwójką swoich dzieci, Peterem i Dianne Fisher, mieli również miejsce zwykłego pobytu. Peter Fisher wyprowadził się ze Zjednoczonego Królestwa w lipcu 2004 r. Stephen Fisher i Peter Fisher są obywatelami brytyjskimi, podczas gdy Anne Fisher jest obywatelką irlandzką.

10 Poczwszy od 1988 r. rodzina Fisherów posiadała 100% udziałów w spółce Stan James (Abingdon) Limited (zwanej dalej „SJA”), mającej siedzibę w Zjednoczonym Królestwie. Spółka ta prowadziła działalność w zakresie usług bukmacherskich, a w szczególności, poczynając od 1999 r., prowadziła stacjonarne punkty przyjmowania zakładów, przyjmowanie zakładów drogą telefoniczną („telebetting”) oraz dostarczała informacji o kursach innym bukmacherom. Spółka posiadała także oddział w Gibraltarze, zatrudniający sześciu pracowników przyjmujących zakłady z Niemiec, Irlandii i Hiszpanii.

11 W 1999 r. podmioty prowadzące działalność bukmacherską mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie zostały zobowiązane na mocy Betting and Gaming Duties Act 1981 (ustawy o zakładach i grach z 1981 r.) do rozliczania podatku od przyjmowanych zakładów, co w praktyce było finansowane w drodze opłaty w wysokości 9%, doliczanej do kwoty zakładu. Klient w Zjednoczonym Królestwie mógł złożyć zakład za pośrednictwem podmiotu świadczącego usługi bukmacherskie w innym państwie członkowskim, w którym to przypadku nie powstawał obowiązek zapłaty ww. podatku. Bukmacherów zagranicznych obowiązywał zakaz reklamy w Zjednoczonym Królestwie oraz zakaz współuczestniczenia dla celów przyjmowania zakładów zasobów i infrastruktury z podmiotem prowadzącym mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie.

12 Od lipca 1999 r. SJA rozpoczęła przyjmowanie zakładów od klientów ze Zjednoczonego Królestwa za pośrednictwem oddziału w Gibraltarze. W dniu 29 lutego 2000 r. SJA przeniósł swoją działalność w zakresie przyjmowania zakładów przez telefon, w tym oddział działający w Gibraltarze, na rzecz spółki utworzonej zgodnie z prawem obowiązującym na Gibraltarze i mającej tam swoją siedzibę, a mianowicie na rzecz Stan James Gibraltar Limited (zwanej dalej „SJG”), której udziały należały w 100% do rodziny Fisherów.

13 W stosunku do Stephena, Petera oraz Anne Fisherów zostały wydane sporne decyzje podatkowe dotyczące okresu od 2000 do 2008 r. i opodatkowania ich w Zjednoczonym Królestwie podatkiem dochodowym z tytułu wygenerowanych przez SJG zysków z działalności handlowej. Decyzje te zostały wydane na podstawie art. 739 Income and Corporation Taxes Act 1988 (ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych z 1988 r.), mającego na celu zapobieganie unikaniu opodatkowania przez osoby fizyczne w drodze przeniesienia aktywów, w wyniku którego dochód zostaje wypłacony podmiotowi znajdującemu się poza Zjednoczonym Królestwem. W przypadkach objętych tym przepisem zbywca podlega opodatkowaniu podatkiem

od dochodu jako podmiot zagraniczny, niezależnie od tego, czy taki dochód uzyska?, jeżeli mógłby go uzyskać i jeżeli by rezydentem Zjednoczonego Królestwa.

14 First-tier Tribunal (Tax Chamber) [sąd pierwszej instancji (izba podatkowa), Zjednoczone Królestwo] uzna?, że przywołane przepisy znajdują zastosowanie w rozpatrywanej sprawie i że żaden zarzut wywodzony z prawa krajowego i podniesiony przez skarżących nie może zostać uznany za zasadny. Skarżący podnieśli jednak, że zgodnie z zasadami ustanowionymi w wyroku z dnia 12 września 2006 r., Cadbury Schweppes i Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544), objęcie podatkiem dochodowym w okolicznościach danej sprawy było niezgodnym z prawem ograniczeniem prawa do korzystania ze swobody przedsiębiorczości ustanowionej w art. 49 TFUE lub swobodnego przepływu kapitału przewidzianego w art. 63 TFUE.

15 Sąd pierwszej instancji uzna?, że S. i P. Fisherowie nie mogli powoływać się na art. 49 TFUE lub art. 63 TFUE, ponieważ siedziba SJG znajduje się na Gibraltarze, a przeniesienie aktywów nastąpiło pomiędzy terytorium Gibraltaru a terytorium Zjednoczonego Królestwa, w związku z czym sytuacja, która wystąpiła w postępowaniu głównym nie stanowi sytuacji transgranicznej, do której prawo Unii miałyby zastosowanie. Sąd pierwszej instancji stwierdził również, że z kolei A. Fisher mógł powoływać się na wspomniane postanowienia z uwagi na posiadane przez niego obywatelstwo irlandzkie i że w związku z tym nie mógł ona zostać objęta spornym podatkiem. Zarówno S. i P. Fisherowie, jak i administracja podatkowa i celna odwołały się od wyroku sądu pierwszej instancji.

16 Sąd odsyłający, rozpatrujący żądanie odwoławcze, uważa, że rozstrzygnięcie przedstawionych mu kwestii, dotyczących wykonywania swobody przedsiębiorczości oraz swobodnego przepływu kapitału przez obywateli Zjednoczonego Królestwa pomiędzy Gibraltarem i Zjednoczonym Królestwem, zależy w szczególności od statusu Gibraltaru z punktu widzenia prawa Unii i pozycji Gibraltaru wobec Zjednoczonego Królestwa z punktu widzenia tego prawa, a w szczególności w świetle art. 49 i 63 TFUE w związku z art. 355 ust. 3 TFUE. Sąd odsyłający wyjaśnia przy tym, że nie zwraca się do Trybunału o wyjaśnienie zgodności uregulowania – takiego jak sporne uregulowanie Zjednoczonego Królestwa – z prawem Unii, ponieważ sąd ów uważa, że jest w stanie wydać rozstrzygnięcie w sprawie po tym, jak uzyska odpowiedź na przedstawione przez siebie pytania prejudycjalne.

17 W tej sytuacji Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [sąd wyższej instancji (izba podatkowa i kanclerska), Zjednoczone Królestwo] postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Do celów stosowania art. 49 TFUE (swoboda przedsiębiorczości) oraz w świetle konstytucyjnego stosunku pomiędzy Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem:

a) Czy Gibraltar i Zjednoczone Królestwo należy traktować w ten sposób, że wchodzi one w skład jednego państwa członkowskiego [...] do celów prawa Unii, a jeżeli tak, to czy niesie to ze sobą skutek tego rodzaju, że art. 49 TFUE nie ma zastosowania pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem, z wyjątkiem sytuacji, w jakich może mieć on zastosowanie wobec aktu wewnętrznego, lub alternatywnie [...] do celów stosowania art. 49 TFUE rozpatrywanego odrębnie w ten sposób, że artykuł ten nie ma zastosowania, z wyjątkiem sytuacji, w jakich może mieć on zastosowanie wobec aktu wewnętrznego?

alternatywnie,

b) Mając na uwadze postanowienie art. 355 ust. 3 TFUE, czy Gibraltar posiada konstytucyjny status odrębnego względem Zjednoczonego Królestwa terytorium w ramach Unii Europejskiej,

skutkuje?cy tym, ?e albo [...] korzystanie ze swobody przedsi?biorczo?ci w stosunkach pomi?dzy Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem nale?y traktowa? jako handel wewn?trzny do celów stosowania art. 49 TFUE, lub [...] art. 49 TFUE stosuje si? w celu zakazania ogranicze? w korzystaniu ze swobody przedsi?biorczo?ci przez obywateli Zjednoczonego Królestwa w Gibraltarze (jako odr?bnym podmiocie)?

alternatywnie,

c) Czy Gibraltar nale?y traktowa? jako pa?stwo trzecie lub terytorium trzecie w ten sposób, ?e prawo Unii ma zastosowanie wy?cznie w odniesieniu do wymiany handlowej pomi?dzy Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem, w sytuacji gdy prawo Unii ma zastosowanie pomi?dzy pa?stwem cz?onkowskim a pa?stwem nieb?d?cym pa?stwem cz?onkowskim?

alternatywnie,

d) Czy do celów stosowania art. 49 TFUE stosunek konstytucyjny pomi?dzy Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem nale?y traktowa? w jeszcze inny sposób?

2) W jaki sposób, je?li w ogóle, odpowied? na powy?sze pytania b?dzie odmienna, je?li b?d?one rozpatrywane w kontek?cie art. 63 TFUE (a tym samym w odniesieniu do swobodnego przep?ywu kapita?u) zamiast art. 49 TFUE?”.

### **W przedmiocie pyta? prejudycjalnych**

18 Zgodnie z art. 99 regulaminu post?powania przed Trybuna?em, je?eli odpowied? na pytanie prejudycjalne mo?na wywie?? w sposób jednoznaczny z orzecnictwa, Trybuna? mo?e w ka?dej chwili, na wniosek s?dziego sprawozdawcy i po zapoznaniu si? ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.

19 Wspomniany przepis nale?y zastosowa? w niniejszej sprawie.

20 Poprzez swoje pytania, rozpatrywane ??cznie, s?d odsy?aj?cy pragnie w istocie ustali?, czy art. 355 ust. 3 TFUE w zwi?zku z art. 49 i 63 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e korzystanie przez obywateli brytyjskich ze swobody przedsi?biorczo?ci wzgl?dnie ze swobodnego przep?ywu kapita?u pomi?dzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem stanowi z punktu widzenia prawa Unii sytuacj?, której wszystkie elementy ograniczaj? si? do obr?bu jednego pa?stwa cz?onkowskiego.

21 Na wst?pie nale?y zauwa?y?, ?e s?d odsy?aj?cy – na którym spoczywa obowi?zek dokonania w ?wietle okoliczno?ci konkretnej sprawy zarówno oceny konieczno?ci uzyskania orzeczenia w trybie prejudycjalnym dla wydania przez niego rozstrzygni?cia w sprawie, jak i znaczenie zadanych pyta? dla owego rozstrzygni?cia (wyrok z dnia 27 czerwca 2017 r., Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C?74/16, EU:C:2017:496, pkt 24 i przytoczone tam orzecnictwo) nie pyta Trybuna?u o zgodno?? z prawem Unii uregulowania takiego jak sporne w post?powaniu g?ównym uregulowanie Zjednoczonego Królestwa, na podstawie którego zosta?y wydane sporne decyzje podatkowe, ani o to, czy w okoliczno?ciach stanowi?cych t?o dla post?powania g?ównego istnieje element stanowi?cy ??cznik z prawem Unii, co prowadzi?oby do zastosowania art. 49 i 63 TFUE, poniewa? obowi?zek dokonania odno?nych ustale? spoczywa na tym?e s?dzie odsy?aj?cym.

22 S?d odsy?aj?cy ogranicza si? w istocie do zwrócenia si? o udzielenie wyja?nie? w kwestii stosunku zachodz?cego z punktu widzenia prawa Unii pomi?dzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem, tak by móc ustali?, czy – dla celów stosowania art. 49 i 63 TFUE – te dwa terytoria

należy traktować jako jedno i to samo państwo członkowskie.

23 W tych okolicznościach należy zauważyć, że Trybunał orzekł już w pkt 56 wyroku z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association* (C-591/15, EU:C:2017:449), iż art. 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że świadczenie usług przez podmioty mające siedzibę w Gibraltarze na rzecz osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Zjednoczonym Królestwie stanowi, z punktu widzenia prawa Unii, sytuację, której wszystkie elementy ograniczają się do obrębu jednego państwa członkowskiego.

24 W kwestii tej należy – w pierwszej kolejności – zauważyć, że o ile sąd odsyłający przywołał w postanowieniu odsyłającym art. 49 i 63 TFUE oraz art. 355 ust. 3 TFUE, z postanowienia odsyłającego wynika, że okoliczności stanu faktycznego leżącego u podstaw sporu stanowiącego przedmiot postępowania głównego miały miejsce w latach 2000–2008 i pochodzą w związku z tym z okresu poprzedzającego wejście w życie traktatu z Lizbony. Mimo iż tak jest, treść owych przepisów jest w każdym razie identyczna z treścią art. 43 i 56 WE oraz art. 299 pkt 4 WE, mających zastosowanie przed wejściem w życie traktatu z Lizbony.

25 Po drugie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zarówno art. 56 TFUE, ustanawiający swobodę świadczenia usług, jak i art. 49 i 63 TFUE, ustanawiające odpowiednio swobodę przedsiębiorczości oraz swobodny przepływ kapitału nie znajdują zastosowania do sytuacji, której wszystkie elementy ograniczają się do obrębu jednego państwa członkowskiego (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 listopada 2016 r., *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo, a także z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association*, C-591/15, EU:C:2017:449, pkt 33).

26 Po trzecie, art. 49 i 63 TFUE, podobnie jak art. 56 TFUE, którego dotyczyła sprawa, w której w dniu 13 czerwca 2017 r. został wydany wyrok *The Gibraltar Betting and Gaming Association* (C-591/15, EU:C:2017:449), znajdują – zgodnie z art. 355 ust. 3 TFUE – zastosowanie do Gibraltaru. Wyłączenie stosowania względem Gibraltaru przewidzianych w akcie o przystąpieniu z 1972 r. aktów Unii obowiązujących w pewnych dziedzinach prawa nie dotyczy bowiem ani swobody przedsiębiorczości, ani swobodnego przepływu kapitału, ustanowionych w owych art. 49 i 63 TFUE.

27 W tych okolicznościach nie można przyjąć innej wykładni art. 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 49 i 63 TFUE anieli wykładnia art. 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 56 TFUE, dokonana przez Trybunał w wyroku z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association* (C-591/15, EU:C:2017:449).

28 W kwestii tej Trybunał sprecyzował w pkt 36 ww. wyroku, że okoliczności, iż Gibraltar nie wchodzi w skład Zjednoczonego Królestwa, nie może być decydująca dla ustalenia, czy w celu zastosowania postanowień dotyczących podstawowych swobód dwa terytoria mogą być traktowane jako jedno państwo członkowskie.

29 W tym celu Trybunał dokonał, w pierwszej kolejności, analizy warunków, w których art. 56 TFUE stosuje się do Gibraltaru, by dojść następnie, w pkt 39 tego samego wyroku, do wniosku, że jako iż art. 355 ust. 3 TFUE rozszerza zakres stosowania przepisów prawa Unii na terytorium Gibraltaru, z zastrzeżeniem wyjątków, które nie dotyczą swobody świadczenia usług, ów art. 56 TFUE znajduje zastosowanie do Gibraltaru na tych samych zasadach co względem Zjednoczonego Królestwa.

30 Sytuacja musi wyglądać tak samo, jeżeli chodzi o art. 49 i 63 TFUE, które zgodnie z art. 355

ust. 3 TFUE – i co zostało już stwierdzone w pkt 26 niniejszego postanowienia – znajdują w pełni zastosowanie na terytorium Gibraltaru. Nie ma w tej kwestii znaczenia okoliczności, że art. 49 i 63 TFUE są stosowane względem Zjednoczonego Królestwa jako państwa członkowskiego, a względem Gibraltaru – jako terytorium europejskiego, za którego stosunki zewnętrzne w rozumieniu art. 355 ust. 3 TFUE odpowiada państwo członkowskie (zob. podobnie wyrok z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association*, C-591/15, EU:C:2017:449, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo).

31 W drugiej kolejności Trybunał zauważa, że brak innych elementów, które – dla celów stosowania art. 56 TFUE, znajdującego zastosowanie do obydwu terytoriów – umożliwiająby uznanie stosunku pomiędzy Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem za podobny do stosunku pomiędzy dwoma państwami członkowskimi. Trybunał wyjaśnił w tym względzie, że traktowanie wymian handlowych między Gibraltarem a Zjednoczonym Królestwem w sposób podobny do wymian między dwoma państwami członkowskimi prowadzi raczej do zanegowania uznanego w art. 355 ust. 3 TFUE związku pomiędzy tym terytorium a tym państwem członkowskim (zob. podobnie wyrok z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association*, C-591/15, EU:C:2017:449, pkt 41, 42). Taka sama wykładnia znajduje zastosowanie w odniesieniu do art. 49 i 63 TFUE.

32 Z powyższych rozważań wynika, że art. 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 49 i 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że korzystanie przez osoby będące obywatelami Zjednoczonego Królestwa ze swobody przedsiębiorczości lub swobodnego przepływu kapitału pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem stanowi, z punktu widzenia prawa Unii, sytuację, której wszystkie elementy ograniczają się do obrębu jednego państwa członkowskiego.

33 Wykładni tej nie można podważyć w oparciu o argumenty rzędu Gibraltaru, zgodnie z którymi taka wykładnia prowadziaby do naruszenia określonego w art. 26 TFUE celu dotyczącego zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz celu dotyczącego włączenia Gibraltaru do tego rynku, do czego, zdaniem owego rzędu, dotyczy art. 355 ust. 3 TFUE.

34 Należy w tym względzie zauważyć, że zgodnie z samym brzmieniem art. 26 ust. 2 TFUE przepis ten przewiduje mianowicie, że rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami traktatów, przy czym art. 49 i 63 TFUE stanowi takie postanowienia odnoszące się do swobody przedsiębiorczości i swobodnego przepływu kapitału. Jednakże, co zostało przypomniane w pkt 25 niniejszego postanowienia, art. 49 i 63 TFUE znajdują zastosowanie, w sytuacji gdy występuje element transgraniczny.

35 Taka wykładnia nie wyłącza jednak zastosowania art. 49 i 63 TFUE do terytorium Gibraltaru. Postanowienia te znajdują mianowicie w pełni zastosowanie do tego terytorium zgodnie z art. 355 ust. 3 TFUE na tych samych warunkach, jak te przewidziane dla wszystkich pozostałych terytoriów Unii, do których stosuje się te postanowienia, w tym dotyczących wymogu istnienia elementu transgranicznego (zob. podobnie wyrok z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association*, C-591/15, EU:C:2017:449, pkt 47).

36 Rozważania dotyczące statusu Gibraltaru w świetle krajowego prawa konstytucyjnego i prawa międzynarodowego także nie podważają tej wykładni, co Trybunał stwierdził już w istocie w pkt 49–55 swojego wyroku z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association* (C-591/15, EU:C:2017:449).

37 Jeżeli chodzi natomiast o argumenty wywodzone z prawa międzynarodowego, Trybunał przypomina, że bezsporne jest, iż Gibraltar figuruje na liście terytoriów nierzędzących się samodzielnie w rozumieniu art. 73 Karty Narodów Zjednoczonych. Wykładnia art. 355 ust. 3

TFUE w związku z art. 49 i 63 TFUE, przedstawiona w pkt 32 niniejszego postanowienia nie ma żadnego wpływu na status terytorium Gibraltaru w świetle prawa międzynarodowego i nie może być rozumiana w ten sposób, że narusza ona status terytorium odrębnego (zob. podobnie wyrok z dnia 13 czerwca 2017 r., *The Gibraltar Betting and Gaming Association*, C-591/15, EU:C:2017:449, pkt 52, 54).

38 Z powyższych rozważań wynika, że na przedstawione pytania należy odpowiedzieć, iż art. 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 49 i 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że korzystanie przez osoby będące obywatelami Zjednoczonego Królestwa ze swobody przedsiębiorczości lub swobodnego przepływu kapitału pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem stanowi, z punktu widzenia prawa Unii, sytuację, której wszystkie elementy ograniczają się do obrębu jednego państwa członkowskiego.

### **W przedmiocie kosztów**

39 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

**Artykuł 355 ust. 3 TFUE w związku z art. 49 i 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że korzystanie przez osoby będące obywatelami Zjednoczonego Królestwa ze swobody przedsiębiorczości lub swobodnego przepływu kapitału pomiędzy Zjednoczonym Królestwem a Gibraltarem stanowi, z punktu widzenia prawa Unii, sytuację, której wszystkie elementy ograniczają się do obrębu jednego państwa członkowskiego.**

Podpisy

1 Język postępowania: angielski.